

Arkivnr: 2017/732-175
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Valnemnda		02.10.2018
Fylkestinget		02.10.2018

Søknad om fritak frå verv som medlem i fylkesutvalet i Hordaland - Mari K. Kjellesvik

Samandrag

Representanten Mari K. Kjellesvik har søkt om permisjon frå hennar verv som medlem av fylkesutvalet då ho har flytta til Danmark for å gå på skule. Kjellesvik er folkevald for Arbeiderpartiet. Ho har fleire politiske verv i Hordaland fylkeskommune.

Det går fram av søknaden hennar at det vert søkt om permisjon ut valperioden. Søknaden frå Kjellesvik vert difor tolka slik at søknaden gjeld **fritak** frå vervet som medlem av fylkesutvalet i Hordaland fylkeskommune.

Fylkesrådmannen rår til at representanten Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem av fylkesutvalet i Hordaland fylkeskommune, for resten av denne valperioden 2015-2019.

Dersom det vert innstilt på at Mari K. Kjellesvik skal få fritak frå vervet som medlem i fylkesutvalet, må det gjerast innstilling til nytt val for resten av denne valperioden.

Økonomi: Midlar til møteverksemnda er innarbeid i budsjettet.

Klima: Inge effekt.

Folkehelse: Inga effekt-

Regional planstrategi: Inga efekt.

Forslag til innstilling

1. Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem av fylkesutvalet, for resten av denne valperioden 2015 - 2019.
2. For resten av denne valperioden gjer fylkestinget slikt val:
 - Medlem til fylkesutvalet:

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Bertil Søfteland
leiar fylkessekretariatet

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 06.09.2018

Representanten Mari K. Kjellesvik har i E-post av 23.08.2018 søkt om fritak frå verv i fylkesutvalet. Ho skriv:

«Eg må sende inn ein permisjonssøknad frå vervet mitt i fylkesutvalget då eg har flytta til Danmark for å gå på skule. Korleis skal eg gjere det? Skal eg sende inn ein søknad?»

Ho skriv deretter at:

«Grunnen til at eg søker permisjon frå vervet i fylkesutvalet er at eg har flytta til Aarhus i Danmark, der eg har startet på studie. På grunn av avstanden lar det seg dessverre ikke gjere å fortsette i fylkesutvalet. Permisjonen blir for ut resten av perioden. «

Den som er 1. varamedlem på Arbeiderpartiet si liste over varamedlemmer til fylkesutvalet, er Synnøve Solbakken.

Mari K. Kjellesvik har fylgjande verv i Hordaland fylkeskommune:

Medlem til fylkestinget
 Medlem til fylkesutvalet
 Medlem til fellesnemnda
 Medlem fylkesvalstyret
 Varamedlem i utval for miljø og samferdsel
 Varamedlem i utval for opplæring og helse
 Varamedlem i administrasjonsutvalet
 Varamedlem i valnemnda
 Varamedlem Stiftelsen Vestnorsk Jazzsenter, styret
 Varamedlem, KS-organ, fylkesmøtet.

Som ovanfor nemnt er Mari K. Kjellesvik medlem i fellesnemnda. Medlemmane i fellesnemnda er sett saman av medlemmane av fylkesutvala i dei to fylka, Hordaland og Sogn og Fjordane.

Rettsleg grunnlag:

1.) Fritak frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 15 nr. 2 som lyder:

«2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sin plikter i vervet.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer):

«Fritak er betinget av at vedkommande «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdseggrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønnsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales:

«Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen»den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning...» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å fritta vedkommende.»

2.) Opprykk og nyvalg er regulert i kommunelova § 16 som lyder:

- «1. Har medlemmet forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmet såvidt mulig i nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.
2. Hvis medlemmet av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmet inn i den nummerorden de er valgt.
3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomite` og fylkestingskomite`trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den utredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.
4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.
5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalet.
6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

3.) Avtalevalg er regulert i kommunelova § 38 a. Her går det fram at:

- «1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.
2. Valget skal gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret og fylkestinget.
3. Kravene til kjønnsbalanse gjelder tilsvarende. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av første punktum, skal kandidaten fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnåslig balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valgtil arbeidsutvalgfor folkevalgte organer, skal disse regler følges så langt det er mulig.»

Vurdering:

Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for eit kortare tidsrom eller resten av valperioden, den som ikkje uten uforholdmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet. Problemstillinga her er om Mari K. Kjellesvik kan skjømte sine pliktar som medlem til fylkesutvalet, utan uforholdsmessige vanskelegheitar eller belastningar. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører».

Mari K. Kjellesvik har flytta til Danmark for å studere. Ein kan her sjå at det kan bli vanskelig for ho å skjømte sitt verv i fylkesutvalet i Hordaland når ho skal bu og studere i Danmark. Det er lang avstand frå Hordaland til Århus i Danmark. Vervet som medlem av fylkesutvalet er arbeidskrevjande med møter kvar månad og

mykje saker å forberede seg til kvart møte. Sjølv om det skal leggjast til grunn ei streng vurdering for å gje fritak, er det fylkesrådmannen si vurdering at vervet som medlem i fylkesutvalet er vanskeleg å følgja opp på ein god måte når ho bur og studerer i Danmark. Fylkesrådmannen rår difor til at det vert gitt fritak og føretekte suppleringsval.

Dersom Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem i fylkesutvalet, skal det foretakast nytt val for den tida ho har fritak. Kommuneleva § 16 nr. 3 Jfr. Nr. 6 regulerer dette forholdet.

I Hordaland fylkeskommune har ein avtaleval, Jfr. kommunelova § 38 a. Ifølgje kommunelova § 38 a nr. 2 vert valet gjennomført på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Krava til kjønnsbalanse i § 36 nr. 2 gjeld tilsvarande.

Mari K. Kjellesvik er medlem av fellesnemnda. Medlemmane av fellesnemnda består av medlemmane i fylkesutvala i dei to fylka. Dersom Mari K. Kjellesvik får fritak frå vervet som medlem i fylkesutvalet, vil ho som ein følgje av dette og få fritak frå vervet som medlem i fellesnemnda.